

Sygn. akt **OS 23/2018**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (...) r.

w składzie:

Przewodniczący: r.pr. Bożena Bielecka

Sędziowie r.pr. Ewa Piórecka - sprawozdawca

r.pr. Joanna Kłos-Czerwińska

Protokolant aplikant radcowski – Barbara Olech

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (...)r. sprawy ze skargi radcy prawnego (...) na postępowanie radcy prawnego (...) na skutek odwołania z dnia (...) r. od Postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...) o odmowie wszczęcia dochodzenia

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. z art. 438 pkt 2, 3 i art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 Kodeksu postępowania karnego (tj. Dz. U. 2018 r., poz. 1987) oraz w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 2115) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (...)r., sygn. akt RD-(...) i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący:

Bożena Bielecka

Członkowie:

Ewa Piórecka

Joanna Kłos-Czerwińska

Uzasadnienie

W dniu (...) r. wpłynęła do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie skarga radcy prawnego (...) z dnia (...)r. na zachowanie radcy prawnego (...). Skarżąca wnosi o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego i zarzuca radcy prawnemu (...) dopuszczenie się czynów naruszających zasady etyki radcy prawnego, polegających na nieprzestrzeganiu zasad uczciwej konkurencji. Zachowania radcy prawnego doprowadziły do świadomego odebrania jednego z kluczowych klientów Skarżącej tj. (...) spółki z o.o. z siedzibą w (...) i przejęcia obsługi sądowo-egzekucyjnej przez (...) S.A. z siedzibą w (...). Skarżąca

stwierdza, że radca prawny celowo złamała zakaz ujawniania tajemnicy przedsiębiorstwa jej Kancelarii, narażając ją na rzeczywistą szkodę utraty kluczowego klienta, w trakcie zaawansowanego procesowania jego spraw, a tym samym naruszyła art. 33 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz działała niezgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale V "Stosunki pomiędzy radcami prawnymi" Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W odpowiedzi na skargę na czynności radcy prawnego z dnia (...)r. radca prawny (...) zaprzeczyła twierdzeniom Skarżącej jakoby działania jej doprowadziły do odebrania kluczowego klienta tj. (...) spółki z o.o. z siedzibą w (...). Podniosła, że w trakcie pracy w Kancelarii Skarżącej nie знаła warunków na jakich Skarżąca współpracowała z klientami, nie miała dostępu do umów regulujących obsługę prawną w Kancelarii, nie prowadziła bieżącej obsługi prawnej (...) spółki z o.o. w (...), a jej obsługa tego klienta była marginalna.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie postanowieniem z dnia (...)r. o sygn. akt RD (...) na podstawie art. 17 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca. 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2017r. poz. 1904) w związku z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2017r. poz. 1870) odmówiła wszczęcia dochodzenia w sprawie. W ocenie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego analiza treści skargi, stanowiska radcy prawnego złożonego na piśmie oraz treści dokumentów złożonych w sprawie nie pozwala stwierdzić, że radca prawny (...) dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego, naruszając przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego czy też ustawy o radcach prawnych.

Na niniejsze postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Skarżąca w przypisanym terminie wniosła do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie odwołanie z dnia (...)r. zaskarżając postanowienie w całości. Skarżąca podtrzymała wszystkie twierdzenia zawarte w skardze na czynności radcy prawnego (...) i zarzuciła Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego: - brak przeprowadzenia wyczerpującego i wszechstronnego postępowania sprawdzającego dotyczącego przedmiotowej sprawy i w konsekwencji nie ustalenie wszystkich okoliczności faktycznych sprawy istotnych dla podjęcia rozstrzygnięcia kończącego postępowanie, - błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego orzeczenia i mający wpływ na jego treść, - błędną ocenę materiałów dowodowych, - sporządzenie uzasadnienia zaskarżonego postanowienia w sposób ogólnikowy i powierzchowny.

**Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
zważył, co następuje:**

W okresie od (...)r. do (...)r. radca prawny (...) związana była z Kancelarią Prawną

(...) i Wspólnicy sp.k. z siedzibą w (...) umowami o dzieło, natomiast w okresie od (...)r. do (...)r. zatrudniona była w oparciu o umowy o pracę na czas określony. Do zakresu obowiązków radcy prawnego należało między innymi nadzór i organizowanie pracy departamentu egzekucji wierzytelności, udzielanie porad prawnych, sporządzanie opinii prawnych, nadzór i monitoring postępowań sądowych i egzekucyjnych. Ponadto radca prawny, zgodnie z zapisami umów o pracę, zobowiązała się do zachowania, w czasie trwania umowy jak i po jej rozwiązaniu, w bezwzględnej tajemnicy wszelkich informacji, o których dowiedziała się w okresie zatrudnienia, i których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę oraz powstrzymania się od wszelkich działań mogących prowadzić do naruszenia dobrego imienia lub wizerunku pracodawcy. Po odejściu z Kancelarii Prawnej (...) i Wspólnicy sp. k. w (...) radca prawny (...) do (...)r. współpracowała z mecenasem (...). W dniu (...)r. radca prawny objęła w (...) S.A. w (...) stanowisko Dyrektora Departamentu Prawnego. Współpracę z tą Spółką zakończyła w dniu (...)r.

Stan faktyczny sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił w oparciu o zgromadzony przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego materiał dowodowy oraz dokumenty dołączone do odwołania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie rozpatrując zarzuty zawarte w odwołaniu oraz materiał zgromadzony w sprawie uznał, że odwołanie zasługuje na uwzględnienie. W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego przedwcześnie uznał, że sprawa została wyjaśniona w stopniu wystarczającym do wydania postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia w sprawie.

W świetle opisanego stanu faktycznego w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego ustalenia poczynione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w dotychczas prowadzonym postępowaniu należy uznać za niewystarczające. Stosując odpowiednio przepisy postępowania karnego w szczególności wskazane w rozstrzygnięciu Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego regulacje art. 297 § 1 pkt 1, 4 i pkt 5 k.p.k. należy uznać, że nieprzeprowadzenie wyczerpującego postępowania dowodowego w niniejszej sprawie *de facto* oznacza nie wyjaśnienie okoliczności sprawy w tym zakresie i nie zebranie dowodów, a tym samym brak możliwości rozstrzygnięcia w oparciu o posiadany materiał dowodowy czy doszło do naruszenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, a tym samym uchybienia o charakterze przewinienia dyscyplinarnego. Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego zgromadził materiał dowodowy, który jednak nie jest kompletny, pozwalający na wszechstronną ocenę okoliczności danej sprawy oraz dokonał jego analizy, która nie jest analizą wnikliwą i

wyczerpującą. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest niepełny, toteż zarzuty Skarżącej skierowane do wydanego postanowienia zasługują na podzielenie. W zaskarżonym postanowieniu Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie odniósł się w prawidłowy sposób do zarzutów Skarżącej zawartych w skardze i podnoszonych w toku postępowania. Nierozpoznanie wszystkich zarzutów oznacza, że naraża się na zarzut nie wyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy, które mogą mieć wpływ na wynik postępowania. Odniesienie się do zarzutów strony nie może mieć charakteru "sygnalnego" chodzi bowiem o to, by Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w sposób wyczerpujący i jawny wskazał stronie motywy, które w jego ocenie stanowią o ich bezzasadności.

Postępowanie dyscyplinarne prowadzone przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie ma na celu ustalenie czy doszło do naruszenia przez radcę prawnego obowiązków nałożonych przez obowiązujące przepisy prawne w szczególności postanowienia ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych oraz zasad Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, czy i na ile naruszenie to jest przez radcę prawnego zawinione i ewentualnie wymierzenie winnemu jednej spośród skatalogowanych kar dyscyplinarnych.

Rozpoznając wniesione odwołanie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny podzielił zarzut Skarżącej, iż uzasadnienie zaskarżonego postanowienia jest ogólnikowe, brak jest odniesienia się do zarzutów sformułowanych w skardze z dnia (...)r., i argumentacji powołanej na ich uzasadnienie. Jednozdaniowa ocena Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, że analiza i treść dokumentów złożonych w sprawie pozwala stwierdzić, iż nie można przyjąć, że radca prawny (...) dopuściła się przewinienia dyscyplinarnego, naruszając przepisy Kodeksu Etyki Radcy Prawnego czy też ustawy o radcach prawnych, nie wyjaśnia jakie fakty i dowody były podstawą odmowy wszczęcia dochodzenia.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zgromadzony materiał dowodowy jest niewystarczający, co zapewne spowodowało, że analiza Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie jest analizą wnikliwą i wyczerpującą.

Należy zauważyć, że pewne kwestie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w toku czynności sprawdzających, a które mogłyby mieć istotne znaczenie dla stwierdzenia czy istnieje uzasadnione podejrzenie popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

W ramach czynności sprawdzających zgodnie z art. 307 k.p.k. można żądać w wyznaczonym terminie uzupełnienia danych zawartych w zawiadomieniu o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego lub dokonać sprawdzenia faktów w tym zakresie. Czynności sprawdzające służą do podejmowania przedsięwzięć mających na celu potwierdzenie

informacji o popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego zawartego w zawiadomieniu, które dotarło do Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego. Nadto należy zaznaczyć, iż w stosunku do postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia przewidziany jest tryb zażaleniowy i Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w toku postępowania nie prowadzi dodatkowego postępowania dowodowego, uprawniony jest jedynie do kontroli zasadności wydanego postanowienia przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego.

Skarżąca do odwołania dołączyła opinię prawną z dnia (...)r. opracowaną przez radcę prawnego (...) dla (...) spółki z o.o. w (...) oraz wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego z dnia (...)r. sporządzony przez radcę prawnego w imieniu wierzyciela spółki (...). Niniejsze dokumenty wskazują, że radca prawny prowadziła sprawy (...) spółki z o.o. w (...), miała wiedzę na temat prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży i dostawy (...), niezasadne jest więc twierdzenie, że kontakt radcy prawnego (...) z klientem Kancelarii Prawnej (...) i Wspólnicy s. k. tj. (...) był sporadyczny i ograniczył się do wymiany korespondencji e-mailowej w dniach (...)r. – (...)r. z Panią (...).

Toczące się postępowanie nie pozwala na przyjęcie tych twierdzeń za udowodnione. Z drugiej strony ustalenia poczynione przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, oparte w głównej mierze na stanowisku radcy prawnego, również uznać należy za niewystarczające. Koniecznym jest skonfrontowanie twierdzeń radcy prawnego z innymi źródłami dowodowymi, mogącymi wyjaśnić wątpliwości, których dotychczasowe postępowanie nie rozwiało. W realiach niniejszej sprawy niezbędne jest uzyskanie wyjaśnień, od Pani (...), czy radca prawny (...) w czasie pracy w Kancelarii Prawnej (...) sp. k. w (...) współpracowała z (...) spółką z o.o. w (...), uczestniczyła w spotkaniach oraz miała wiedzę na temat organizacji i działalności Spółki czy kontaktowała się z pracownikami Spółki częściej niż to wynika z wyżej wymienionych e-maili i pisma Pana (...) z dnia (...)r.

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego postępowania winno być uzupełnione również o wyjaśnienie Pana (...) na okoliczność udziału radcy prawnego (...) w negocjacjach i podpisywaniu umowy zawartej dnia (...)r. na windykację sądową i egzekucyjną pomiędzy (...) spółką z o.o. w (...) a (...) S.A. w (...). W piśmie z dnia (...)r. Pan (...) podkreślił jedynie, że radca prawny (...) nigdy nie uczestniczyła w rozmowach w trakcie podpisywania z (...) S.A. umowy współpracy w zakresie dochodzenia roszczeń finansowych z dnia (...)r., natomiast nie ustosunkował się do umowy na windykację sądową i egzekucyjną z dnia (...)r. i udziału radcy prawnego w trakcie podpisywania tej umowy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uważa za zasadne wyjaśnienie daty rozpoczęcia

świadczenia usług przez radcę prawnego (...) na rzecz (...) S.A. w (...). Z dokumentów wynika, że radca prawny po zakończeniu współpracy z mecenasem (...), która trwała do (...) r., z dniem (...)r. objęła stanowisko Dyrektora Departamentu Prawnego w spółce (...), co nie koniecznie może być równoznaczne z rozpoczęciem tego dnia świadczenia usług na rzecz tej Spółki. Należy więc ustalić, co również podkreśla Skarżąca, czy radca prawny (...) nie świadczyła pomocy prawnej na rzecz (...) S.A. przed datą (...)r.

Zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego właściwym jest również uzupełnienie wyjaśnień Prezesa Zarządu (...) S.A. w (...) Pana (...) w zakresie udziału Dyrektora Departamentu Prawnego w opracowywaniu i opiniowaniu umowy z (...) spółką z o. o. w (...) z dnia (...)r., przed objęciem do obsługi spraw sądowo - egzekucyjnych tej Spółki.

Ubocznie Okręgowy Sąd Dyscypliny podnosi, iż zawód radcy prawnego jest zawodem zaufania publicznego (art. 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). W wyroku z dnia 18 lutego 2004r. (sygn. P21/02), Trybunał Konstytucyjny uznał, że zawody zaufania publicznego wykonywane są zgodnie z ich konstytucyjnym określeniem - w sposób społecznie aprobowany, o ile ich wykonywaniu towarzyszy realne "zaufanie publiczne". Na zaufanie to składa się szereg czynników min. przekonanie o zachowaniu przez wykonującego ten zawód dobrej woli, właściwych motywacji, należytej staranności zawodowej, dlatego też prowadzone postępowanie wyjaśniające przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego powinno zmierzać do wyjaśnienia wszelkich wątpliwości co do zachowania radcy prawnego.

Mając powyższe na względzie, zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie należy przychylić się do odwołania, gdyż dopiero po uzupełnieniu postępowania przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie wskazanym przez Sąd, możliwym będzie podjęcie właściwej decyzji w niniejszej sprawie.

Z przytoczonych względów Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie orzekł jak w sentencji postanowienia.

POUCZENIE:

Postanowienie niniejsze jest ostateczne w toku instancji i nie przysługuje od niego środek odwoławczy – art. 426 § 1 k.p.k. w związku z art. 74¹ pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2018r., poz. 2115).

Przewodniczący

Bożena Bielecka

Członkowie

Ewa Piórecka

Joanna Kłós-Czerwińska